

1.3.4. Білім алушылардың субъективті жаңа білімді меңгеруі мен таным мәселелерін шешуге, ұлттық дәстүрлерді, мәдениетті зерделеуге және жалпыадамзаттық құндылықтарды сіңіруге бағытталған тәрбие жұмысын іске асыру.

Мектептің тәрбие жұмысы оқу жылына арналған оқу-тәрбие жұмысының жоспарына сәйкес және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілері мен білім берудің нормативтік құжаттары негізінде құрылған: Тиімді тәрбие іс-әрекетінің маңызды шарты мектептің тәрбие жұмысының жұмыс істеуі мен дамуының нормативтік-құқықтық базасының болуы болып табылады. Модернизация жағдайында мектептің қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттарға мыналар жатады:

1. "Білім туралы"ҚР Заңы
- 2.Қазақстан Республикасының Конституциясы
3. 2011 жылғы 26 желтоқсандағы "Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы" ҚР Кодексі
4. 2002 жылғы 8 тамыздағы "Қазақстан Республикасындағы Бала құқықтары туралы" ҚР Заңы
5. 2018 жылғы 2 шілдедегі №169 – VI "Балалардың құқықтары мен олардың денсаулығы мен дамуына зиян келтіретін ақпаратты қорғау туралы " ҚР Заңы
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 988 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының Білім және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы
7. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі мемлекеттік жалпы білім беру стандарттары, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 04 бұйрығы
8. Әдістемелік - нұсқаулық хат
9. ҚР Еңбек кодексі
10. ҚР Азаматтық Кодексі
11. Санитариялық-эпидемиологиялық нормативтер
12. БҰҰ-ның «Бала құқықтары туралы» Конвенциясы
- 13."Рухани жаңғыру".бағдарламаны іске асыру жағдайында тәрбиелеудің тұжырымдамалық негіздері Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2019 жылғы 15 сәуірдегі № 415 бұйрығымен бекітілген.

Қарағанды облысы білім басқармасының Қарқаралы ауданы білім бөлімінің «Қарағайлы кенті ЖББ №16 мектеп» КММ-дегі барлық

тәрбие және білім беру қызметі балалар мен олардың ата-аналарының қажеттіліктері мен мүдделеріне, мектептің дәстүрлеріне, жеке даму үшін қажетті мәдени мұраға негізделген.

ЖББ №16 мектептің тәрбие жұмысының негізгі мақсаты:

- үйлесімді дамыған, шығармашылық және жоғары адамгершілік тұлғаны қалыптастыру, өз Отанына адал, бәсекелестік ортада сәтті әрекет ете алатын азамат тәрбиелеу.

Міндеттер:

- жалпыадамзаттық және ғылыми құндылықтар негізінде тәрбиелеу;

- тұлғаның жоғары адамгершілік қасиеттерін қалыптастыру: мейірімділік, әдептілік;

- шығармашылық қабілеттерін дамыту, өз мүдделеріне сәйкес іске асыруға мүмкіндік беру;

- азаматтыққа, патриотизмге, зиялылыққа, адам құқықтары мен бостандықтарын, мемлекеттік рәміздерді, ұлттық дәстүрлерді құрметтеуге тәрбиелеу;

- әлеуметтік, табиғи және мәдени ортадағы өз қызметінің нәтижелері үшін гуманистік дүниетанымды, өзіне және қоғамға, болашақ ұрпаққа жауапкершілікті қалыптастыру;

- мемлекеттік және басқа тілдерді меңгеру, Қазақстан халықтарының дәстүрлері мен мәдениетін зерделеу және қабылдау арқылы балалардың әлемдік және ұлттық мәдениетті игеруіне жағдай жасау,

- қазіргі қоғамда өмір сүруге және тиімді әлеуметтік кәсіби қызметке қажетті жеке және кәсіби маңызды қасиеттерді қалыптастыру, үздіксіз жеке және кәсіби өзін-өзі жетілдіру қажеттілігін дамыту,

- қазақстандық қоғамда қалыптасқан этникалық және діни толеранттылықтың тұрақты дәстүрлері негізінде тәрбиелеу және балаларда этно діннің әртүрлі формаларына қарсы тұру дағдыларын қалыптастыру;

- отбасылық тәрбие жүйесін жандандыру және отбасын мектептің тәрбие ортасына қосу,

- мектептің өзін-өзі басқаруын жұмысын дамыту,

«Қарағайлы кенті ЖББ №16 мектеп» КММ-де тәрбие жұмысының белгілі бір жүйесі қалыптасты, оның құрылымына директордың ТЖ жөніндегі орынбасарлары, сынып жетекшілерінің, кітапханашының, әлеуметтік педагог, психологтың, тәлімгердің қызметі кіреді.

Осылайша, мектептің тәрбие жүйесі сыныптың және жалпы мектептің тәрбие қызметін жоспарлы ұйымдастыруға және дамытуға бағытталған.

Бірінші бағыт: жаңа қазақстандық патриотизм мен азаматтыққа тәрбиелеу, құқықтық тәрбие беру. "Атамекен" және "Тәрбие және білім" кіші бағдарламалары: "Отаным - тағдырым" , "Қазақстанның киелі географиясы" жобалары. Мақсаты: оқушылардың бойында азаматтық-патриоттық сананы қалыптастыру. Міндеттері: Конституцияға, ҚР заңнамасына құрмет көрсетуге тәрбиелеу, Мемлекеттік рәміздер, азаматтық ұстанымды, өз Отанына деген мақтаныш пен оны қорғауға деген ұмтылысты қалыптастыру, құқықтық мәдениетті қалыптастыру, әлеуметтік және діни толеранттылық мәдениетін тәрбиелеу, мектеп оқушысы тұлғасының оң әлеуметтенуіне жағдай жасау.

Екінші бағыт: рухани-адамгершілік тәрбие. Мақсаты: Оқушыларға адам өмірінің мәнін, Мәңгілік Ел рухани - адамгершілік құндылығын түсінуге үйрету: зайырлы қоғам және жоғары руханият. Міндеттері: оқушылардың бойында дүниетанымның адамгершілік мәдениетін қалыптастыру, адамгершілік, мінез-құлық дағдылары мен адамгершілік өзін-өзі тәрбиелеу, сондай-ақ қарым-қатынас мәдениеті туралы білімді қалыптастыруға ықпал ету, позитивті дүниетанымды қалыптастыру, адамгершілікке өз міндеттеріне, өзіне, қоғамдық тапсырмаларға адал қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу.

Үшінші бағыт: ұлттық тәрбие "Туған жер" "Өлкетану", жобасы. Мақсаты: ұлттық сананы, туған жерге, өз халқына деген сүйіспеншілікті, Мәңгілік Ел рухани-адамгершілік құндылығын қалыптастыру: біздің қоғамдағы ұлттық бірлік, бейбітшілік пен келісім. Міндеттері: қазақ халқының тілін, тарихы мен мәдениетін құрметтеуге, оның үздік дәстүрлерін сақтауға және дамытуға тәрбиелеу, Қазақстанның басқа халықтарының дәстүрлерінің мәдени ерекшеліктерін зерделеу, қабылдау және құрметтеу.

Төртінші бағыт: отбасылық тәрбие "Отбасы әлемі жобасы" Мақсаты: ұрпақтардың рухани бірлігін, ата-аналарға, айналадағы адамдарға, құрдастарына құрмет пен жақсы қарым-қатынасты тәрбиелеу. Міндеттері: отбасылық құндылықтардың маңыздылығын түсіндіру, отбасындағы қарым-қатынасты жақсартуға жәрдемдесу, отбасының барлық мүшелеріне қатысты жауапкершілікті тәрбиелеу, мектеп пен отбасы арасында жемісті ынтымақтастық орнатуға ықпал ету.

Бесінші бағыт: Еңбек, экономикалық және экологиялық тәрбие.

"Саналы азамат" жобасы Мақсаты: еңбектің маңыздылығын түсінуді қалыптастыру; қоршаған ортаны қорғаушының белсенді ұстанымын, Мәңгілік Ел руханиадамгершілік құндылығын тәрбиелеу: Жалпыға Ортақ Еңбек Қоғамы. Міндеттері: Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары мен дағдыларын қалыптастыру, еңбек қызметінің әртүрлі түрлеріне адал және шығармашылық қарым-қатынас жасау, туған өлкенің табиғатын зерттеу, оның сұлулығы мен ерекшеліктеріне баса назар аудару, табиғатқа деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты қалыптастыру, табиғи байлықты көбейтуге ынталандыру.

Алтыншы бағыт: Зияткерлік тәрбие, ақпараттық мәдениетті тәрбиелеу. ". Мақсаты: Мәңгілік Ел рухани-адамгершілік құндылығын қалыптастыру: тарихтың, мәдениет пен тілдің бірлігі, сынып оқушыларының Тәуелсіздік бастамасын көрсетуі үшін жағдай жасау. Міндеттері: сынып оқушыларының сабақтан тыс жұмыста өздерінің жеке қабілеттерін тең дәрежеде көрсетуіне жағдай жасау, шындықты эстетикалық қабылдауды қалыптастыру, Өз және басқалардың жетістіктерін барабар бағалау, өз жетістіктеріне қуану және басқалардың сәтсіздіктері үшін қайғыру қабілеттерін дамыту, оқуға деген құштарлығын сақтау, өзіне деген сенімді нығайту.

Жетінші бағыт: Көпмәдениетті және көркем-эстетикалық тәрбие. Мақсаты: Мәңгілік Ел рухани-адамгершілік құндылығын қалыптастыру: инновацияларға негізделген индустрияландыру және экономикалық өсу, оқушылардың өз бойында ұтымды ойлау, қоршаған өмірде өзінің зияткерлік қабілеттерін тиімді көрсету қабілетін дамытуға көмек көрсету. Міндеттері: оқушылардың зияткерлік дамуында ілгерілеуі үшін жағдай жасау; оқушылардың зияткерлік мәдениетін қалыптастыру, олардың ой-өрісі мен қызығушылығын дамыту.

Сегізінші бағыт: дене тәрбиесі, салауатты өмір салты. "Салауатты ұрпақ" жобасы ("салауатты болашақ"). Мақсаты: Оқушыларға адамның физикалық және психикалық денсаулығының маңыздылығын көрсету; Болашақ өзін-өзі растау үшін денсаулықтың маңыздылығын түсінуге тәрбиелеу. Міндеттері: оқушылардың өз денсаулығын сақтау және жетілдіру мәдениетін қалыптастыру; оқушыларды физикалық және психикалық денсаулықты сақтау бойынша алдыңғы ұрпақтың тәжірибесі мен дәстүрлерімен таныстыру.

2023-2024 оқу жылында тәрбие процесінде басшылыққа алынған «Біртұтас тәрбие бағдарламасы» ұлттық, адами құндылықтарға

негізделген. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2021 жылғы 16 қыркүйектегі № 472 бұйрығы мен Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің «Біртұтас тәрбие бағдарламасын» іске асыру бойынша Мемлекеттік құзырлы органдармен бірлескен 2023-2024 оқу жылына арналған КЕШЕНДІ ЖОСПАРЫ негізінде жасалған тәрбиенің жылдық жоспары жасалып, бекітілді.

Тәрбие жұмысының тақырыбы: Ұлттық рухы биік, адамгершілігі жоғары, салауатты өмір салтын ұстанатын, елінің өткенін құрмет тұтып, ертеңіне өз үлесін қосуды парызым деп білетін жан-жақты білімді, қабілетті, жаңашыл тұлға қалыптастыру.

«Біртұтас тәрбие бағдарламасының» мақсаты:

Жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды бойына сіңірген еңбекқор, адал, саналы, жасампаз азаматты тәрбиелеу.

Міндеттері:

1. Ата-ананың өсиетін тыңдауға, отбасы татулығы мен берекесін қадірлеуге, перзенттік парызын өтеуге тәрбиелеу.
2. Ұлттық мұраны қастерлеуге, қазақ тілін, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, татулық, келісім, ынтымақ және ел бірлігін сақтауға, отаншылдық пен мемлекетшілдікке тәрбиелеу.
3. Жақсылыққа, игілікке бой түзеуге, абыройлы болуға, ар-ұждан, намыс, жауапкершілік, мейірімділік, қамқорлық пен әділдік қасиеттерін жоғары ұстауға баулу және құқықтық мәдениетін қалыптастыру.
4. Денсаулықты қадірлеуге, салауатты өмір салтын ұстануға, ойдың тазалығын және эмоционалды тұрақтылыққа баулу.
5. Табиғатқа, табиғи мұраға ұқыптылықпен қарауға және табиғи ресурстарды үнемді әрі тиімді қолдануға тәрбиелеу және еңбекқорлыққа баулу.

Күтілетін нәтиже:

1. Ата-анасын сыйлайды, перзенттік парызын түсінеді, «қарашаңырақ», «жеті ата», «тектілік» ұғымдарының маңызын бағалайды, отбасы татулығы мен берекесін қадірлейді.
2. Отаншыл, мемлекетшіл, намысшыл, халқына адал қызмет етуді, мемлекет тәуелсіздігін және елі мен жерінің тұтастығын қорғауды борышым деп санайды және ұлттық мәдениетті құрметтейді, салт-дәстүрлерді біледі, оны сақтайды.
3. Әр ісіне, қадамына жауапкершілікпен қарайды, әдепті және мейірімді, сөзіне берік, ісіне адал, кішіге ізет, үлкенге құрмет көрсетеді, ар-ұятты жоғары бағалайды.
4. Жан мен тән тазалығын сақтайды, дұрыс тамақтану мәдениетін түсінеді, эмоционалды жай-күйін басқарады.

5. Тұратын үйін, ауласын, қаласын таза ұстайды, қоғамдық орынға және қоршаған ортаға ұқыптылықпен қарайды, табиғатқа жанашыр және туған жердің қайталанбас ерекшелігін және оның бірегей болмысын таниды және адал еңбекті жоғары бағалайды. Осындай мақсат-міндеттерді басшылыққа ала отырып, биылғы оқу жылында тәрбие жұмысы **Ұлттық құндылықтар: Ұлттық мүдде, Ар-ұят, талап** бағыттары бойынша жүргізілуде. Кешенді жоспарды іске асыруда тәрбие жұмысын ұйымдастыру жұмыстары салауатты өмір салтына ынталандыру, сыныпта достық ортаны, өзара түсіністікті құру, білім алушылардың басқаларға деген жауапкершілігін және ұжымда жұмыс істей білуге баулу, ата-аналар жиналысын өткізу, оқу жетістіктері мен ішкі тәртіп ережелерін сақтау мәселелері бойынша ата-аналамен жұмыс жүргізу жопарланды.

Оқу жылының басында ата-ана, мұғалімдер, оқушылар арасында **«Біртұтас тәрбие бағдарламасына»** байланысты барлық түсіндірме жұмыстары жүргізілді. Оқу жылының тәрбие жоспарын талқылау мақсатында сынып жетекшілермен «Біртұтас тәрбие бағдарламасы» талқыланып, жоспарланды

Мектепте дәстүрлі және шығармашылық істер төңірегінде құрылатын өзіндік тәрбие жүйесі қалыптасты:

- қыркүйек: "Білім күні", "Мектепке жол", "Денсаулық күні", "Тіл мерекесі" Отбасы күніне арналған іс-шаралар, "Өзін-өзі басқару күні" акциялары, жол-көлік оқиғаларының алдын алу жөніндегі іс-шаралар;

- қазан: "Қарттар күні" "Мұғалімдер күні", "Қоғамға қызмет ет" акциясы, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар;

- қараша: "Қатыгездік пен зорлық-зомбылықсыз балалық шақ" республикалық ақпараттық науқаны, "Әйелдерге қатысты зорлық - зомбылықсыз 16 күн" Республикалық акциясы, "Үнемділік инноваторы";

- желтоқсан: "Тәуелсіздік күніне" арналған іс-шаралар, Халықаралық сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес күні, құқықтық тәрбие, "Жаңа жыл";

- қаңтар: құқық бұзушылықтың алдын алу айлығы, "Оқуға құштар мектебі" жобасы бойынша іс шаралар, қыздар, ұлдар кеңесінің жұмыстары;

- ақпан: патриотизм сабақтары, "Балалар кітапханасы жобасы", цифрлық сауаттылық, кибербулинг, мамандықтар әлемі;

- наурыз: "Алғыс айту күні", Халықаралық әйелдер күні, "Қош келдің, Әз Наурыз!", Азаматтық қорғаныс күні;

- сәуір: "Көктемгі жақсылық апталығы", "Жасыл Ел" бағдарламасы бойынша іс-шаралар, "Таза аула" акциясы, "Мектеп түлектерінің

аллеясы", "Әкелер күні" мерекесіне арналған іс-шаралар, дене шынықтыру, сауықтыру шаралары;

- мамыр: "Қазақстан халқының Бірлігі күні", "Жеңіс күні", "Соңғы қоңырау";

- маусым: "Балаларды қорғау күні", "ҚР рәміздері күні", әскери-патриоттық оқу дала жиыны, "Мектеп бітіру кеші".

2024-25 оқу жылында Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Ұлттық құрылтайдағы тапсырмасына сәйкес Біртұтас тәрбие бағдарламасының мазмұны өзгертіліп, жаңартылды. Еліміздің болашақтағы негізгі сұлбасы **"Әділетті Қазақстан-Адал азамат-Озық ойлы ұлт"** деген ұштаған ұғым арқылы сипатталады.

Бағдарлама мақсаты: Қазақстандық мәдениет құндылықтары негізінде азаматтық жауапкершілік пен патриотизм, парасаттылық пен адалдық, ар-ұждан, рухани-адамгершілік қасиеттерін бойына сіңірген, үйлесімді дамыған тұлға қалыптастыру.

Азаматтық жауапкершілік пен патриотизмді дамыту:

-елінің жетістіктері үшін мақтаныш сезімін ұялату,

-отбасы, мемлекет, қоғам алдындағы жауапкершілік

-өз құқығы мен бостандығын, басқаның құқығы мен бостандығын қорғауға дауын болу

-әлеуметтік маңызы бар қызметке белсенді қатысуға дайын болу

Рухани-адамгершілік қасиеттерді тәрбиелеу:

-Отанға, өз халқына, оның тарихы мен мәдениетіне деген сүйіспеншілікті қалыптастыру

-Мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге тәрбиелеу

-табиғатқа, қоршаған ортаға ұқыптылықпен қарауға тәрбиелеу

-адалдық, әділдік, мейрімділік, ар-

ұят, қамқорлық, қайырымдылық, адамдық қасиеттерін бойына ұялату

Парасаттылық және адалдықты қалыптастыру:

-әдептілік нормаларын ұстануға тәрбиелеу

-өз істері мен сөздері үшін жауапкершілікті түсінуге тәрбиелеу.

Білім алушылардың жеке басының үйлесімді дамуы үшін жағдай жасалған. Мектебімізде жағымды психологиялық-педагогикалық ахуал қалыптастырылып, әрбір білім алушыны тәрбиелеу мен оқытуда даралау мен саралау тәсілдері қамтамасыз етілген.

Жоспарланған іс-шаралар мектептің тәрбие жұмысының мақсаттары мен міндеттерін көрсетеді және оқушылардың бойында қазақстандық патриотизмді, азаматтықты, толеранттылықты, рухани-адамгершілік, дене бітімі сау, әлеуметтік белсенді тұлғаны

қалыптастыруға бағытталған. Сыныптан тыс жұмыстар. Барлық сыныптан тыс іс-шаралардың жалпы мақсаты оқушыларды үйлесімді тәрбиелеу және жан-жақты дамыту. Олар балаларда белгілі бір құндылықтар жүйесін қалыптастыруға және әлемге, олардың жеке басына деген көзқарасты қалыптастыруға көмектеседі; ұлттық және қоғамдық мәдениет пен дәстүрлермен таныстыру. Негізгі оқу үдерісімен салыстырғанда, мұнда білім беру функциясы қалған екеуіне көмекші болып табылады және ең алдымен әлеуметтік дағдыларды оқытуға бағытталған. Тәрбиелік және дамытушылық функциялар моральдық-адамгершілік мәдениетті, рухани мұраттарды қалыптастыру, әр жеке баланың жеке (интеллектуалды, шығармашылық, психологиялық және эмоционалды) қасиеттерін анықтау және дамыту.

Оқушылардың сабақтан тыс іс-әрекетінің формаларына мыналар жатады: пәндік және тақырыптық үйірмелер, оқушылардың ғылыми және жобалық-зерттеу қызметі, спорт секциялары, ұжымдық шығармашылық істер.

Мектептің тәрбие жұмысының негізгі бағыттарының бағдарламасын іске асыру олардың ерекшеліктерін (физикалық, интеллектуалдық, психологиялық) ескере отырып, барлық жас топтары бойынша бір мезгілде жүзеге асырылады. Мектепте тәрбие жұмысын ұйымдастыруды педагог-психологтың, сынып жетекшілерінің, тәлімгердің тікелей қатысуымен және мектепті бірлесіп басқару органының қатысуымен тәрбие жұмысына жетекшілік ететін директордың орынбасары басқарады. Тәрбие жұмысы жалпы мектептік істерді ұйымдастыруда, сынып ұжымдарының өмірінде, ауданда және облыста өткізілетін түрлі акцияларға, жобаларға қатысуында, директор жанындағы кеңестерде, сынып жетекшілер отырыстарында, сынып жетекшілерінің әдістемелік бірлестік отырыстарында тәрбие қызметі мәселелерін талқылауда, түрлі әңгімелесулер мен сауалнамалар жүргізуде іске асырылады. Әр сынып сынып жетекшісінде мектеп әкімшілігімен келісілген және бекітілген тәрбие жұмысының жоспары жасалды, онда тәрбие жұмысының мақсаттары мен міндеттері жалпы мектептегі тәрбие жұмысының барлық бағыттарын қамтиды. Қазіргі мектептегі тәрбие процесінің маңызды құрамдас бөлігі оқушының жеке басының әлеуметтік азаматтық және рухани дамуында үлкен маңызы бар ұлтаралық қатынастардың патриотизмі мен мәдениетін қалыптастыру. Басым жалпыұлттық патриоттық идея ретінде

патриоттық жобалар пайдаланылады "Мәңгілік Ел" және "Туған жер", "Рухани жаңғыру" бағдарламасы. Ұлттық тәрбиенің мақсаты өзіне тән құндылықтары, көзқарастары, қызметі мен мінез-құлқының уәждері бар Қазақстан азаматы мен патриотының жеке басын қалыптастыру үшін жағдайлар жасау болып табылады. Бұл мақсат білім алушылардың оқу сабақтары мен сабақтан тыс өмірін біріктіре отырып, бүкіл педагогикалық процесті қамтиды.

Мақсатқа жету келесі міндеттерді шешу арқылы мүмкін болады:

- жаңа ақпараттық технологиялар негізінде азаматтық-патриоттық тәрбиенің нысандары мен әдістерін дамыту;
- оқушылардың жауапкершілігін, азаматтық белсенділігін, өзін-өзі жүзеге асыруға деген ұмтылысын қалыптастыру;
- толеранттылыққа тәрбиелеу;
- азаматтық борыш сезімін қалыптастыру;
- Отанға деген сүйіспеншілік сезімін, оның тарихын, мәдениетін, дәстүрлерін, қоғамдық өмір нормаларын құрметтеуді қалыптастыру;
- мемлекеттік рәміздерге (Гимн, Ту, Елтаңба) құрмет көрсетуге тәрбиелеу.

Мектептегі азаматтық-патриоттық тәрбие-бұл оқушыларды демократиялық қоғам жағдайында жұмыс істеуге және өзара әрекеттесуге, құқықтар мен міндеттерді іске асыруға, сондай-ақ өзінің саяси, моральдық және құқықтық таңдауы үшін, өмірлік жетістікке жету үшін өз қабілеттерін барынша дамыту үшін жауапкершілікті нығайтуға дайындаудың мақсатты, адамгершілікке негізделген процесі. Азаматтық-патриоттық тәрбие бойынша жұмыс оқу сабақтарын ұйымдастыру, сыныптан тыс және сабақтан тыс жұмыстарды жүргізу арқылы жүзеге асырылады. Мемлекеттік рәміздерді зерттеуге ерекше көңіл бөлінеді. Мемлекеттік рәміздерге құрметпен қарауға тәрбиелеу мақсатында: "Тәуелсіз Қазақстанның рәміздері", "Қазақстанды өз жүрегіңде алып жүру", "ҚР Мемлекеттік рәміздері" сынып сағаттары; "Мемлекеттік рәміздерді білесің бе?" сауалнама, жас ұрпақты қазақстандық патриотизм рухында тәрбиелеу бойынша әңгімелер. Мектептің фойесінде, бастауыш сынып кабинеттерінде, тарих, қазақ тілі мен әдебиеті кабинеттерінде ҚР Мемлекеттік рәміздері ұсынылған. Әр дүйсенбі сайын бірінші сабақта, сап құру жиынында, салтанатты іс-шараларда ҚР Гимні орындалады. Барлық іс-шаралар азаматтық өзін-өзі тануды, оң қарым-қатынастар мен құндылықтарды қалыптастыруда ҚР Мемлекеттік рәміздерінің мәнін игеру бойынша мақсатты жүйелі жұмысты

көрсетеді. Патриотизм өз жеріне, ауылына, кіші Отанына деген сүйіспеншіліктен басталады. Мектептегі оқушылардың азаматтық-патриоттық тәрбиесі қазіргі заманғы талаптарға сәйкес келеді және жалпы тәрбие процесінің негізгі бөлігі болып табылады. Тәрбие жұмысының дамуы көбінесе сынып жетекшілерінің әдістемелік бірлестігі жұмысының тиімділігіне байланысты. Сынып жетекшілерінің ӘБ мақсаты: балаларда адамгершілік, құқықтық және азаматтық мәдениетті, салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша жұмыстың тиімділігін арттыру үшін сынып жетекшісінің қызметіндегі тәрбие нысандары мен әдістерін жетілдіру. Тәрбие жоспарлары мен бағдарламалары жасалды, сынып жетекшілерінің жұмысы, сынып ұжымдарының қызметі құрылды. Сынып жетекшілерінің жұмыс жоспарына тәрбие міндеттерін шешуге ықпал ететін, тәрбие мен әлеуметтік бейімделу деңгейін арттыратын нақты іс шаралар енгізілген. Сынып жетекшілері жоспарланған педагогикалық нәтижеге қол жеткізуге мүмкіндік беретін заманауи білім беру технологияларын пайдаланады: тұлғаға бағытталған; білім алушылардың жеке басын өзін-өзі дамыту технологиясы; мәдениеттер диалогы және сыни ойлау технологиясы. Тәрбие жұмысының жай күйі ӘБ сынып жетекшілерінің отырыстарында қаралады:

- сынып жетекшілерінің оқу жылындағы жұмысын талдау.
- мектептің міндеттері, тәрбие жұмысының бағыттары;
- тәрбие жұмысының жоспарын құру бойынша ұсыныстар, сынып жетекшісінің функционалдық міндеттері;
- тәжірибеге жаңа тәрбие технологияларын енгізу;
- сынып жетекшілерінің құқық бұзушылықтың, қараусыздықтың алдын алу бойынша жұмысы, салауатты өмір салтын насихаттау, балаларды сабақтан тыс уақытта жұмыспен қамту;
- мектептегі патриоттық тәрбие;
- оқушылар арасында аутодеструктивтік пен пен тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу бойынша жұмыс;
- Мектептегі құқықтық тәрбие-оқушылардың құқықтық мәдениетін қалыптастырудың шарты ретінде, олардың адам құқықтары мен бостандықтарының ең жоғары құндылығын түсінуі;
- "Рухани жаңғыру" аясындағы тәрбие іс-шаралары;
- тәрбие процесінің қажетті шарты ретінде отбасы мен мектептің өзара іс-қимылы;
- экстремизм мен терроризмнің алдын алу;
- оқушылардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымын

қалыптастыру.

Оқушылардың көшбасшылық қасиеттерін дамыту және педагогтар мен балалар арасындағы ынтымақтастықты дамыту мақсатында «Қарағайлы кенті ЖББ №16 мектебі» КММ-де "Жас Ұлан", "Жас Қыран", "Өзін-өзі басқару тобы", "Дебат" үйірмесі жұмысы ұйымдастырылды. "Жас Ұлан", "Жас Қыран", "Мектеп парламенті" балалар ұйымының жұмысы оқу жылына арналған жұмыс жоспарына сәйкес жүзеге асырылады. Балалар ұйымының мақсаты: өскелең ұрпақтың бойында патриоттық сезімді, білімге және өзін-өзі жетілдіруге деген ұмтылысты; іске жауапкершілікпен қарауды; ел тарихына, осы Тәуелсіз Қазақстанның тарихына қатысуын қалыптастыру. Оларға сәйкес тәрбие іс-шаралары өткізілетін бағыттар анықталды: бағыты білім алушылардың құзыреттілігін, интеллектісі мен шығармашылық қабілеттерін қалыптастыруға және дамытуға, проблемаларды шеше білуге, жоспарлар құруға және өз тыныс-тіршілігін басқаруға, балаларды зияткерлік ойындарға, пікірталастарға, олимпиадаларға, конференцияларға, жобалар мен зерттеулерге қатысуға тартуға ықпал етеді. Іс-шаралар: "Мемлекеттік рәміздер -Қазақстанның мақтанышы" сынып сағаттары, "Тәуелсіз мемлекет құрудың тарихи маңызы" тақырыптық сабағы, "Менің кішкентай Отаным", "Менің Тәуелсіз Қазақстаным" суреттер көрмесі, "Менің Қазақстаным-менің болашағым" атты Қазақстан туралы әндер байқауы (2-11 сынып), "Қазақстан халықтарының бірлігі күні" мерекелік бағдарламалары; "Менің Тәуелсіз Қазақстаным" шығармалар байқауы; өзінің және басқа халықтардың адамгершілік, моральдық-этикалық, көркемдік-эстетикалық негіздерін дамытуға және қалыптастыруға, өз ұмтылыстарын басқа адамдар мен әлеуметтік топтардың мүдделерімен байланыстыра білуге, қоғамның қазіргі құрылымын түсіну және рухани-адамгершілік негізінде өз бетінше әрекет ету қабілетіне ықпал етеді. Оқушылар "Мейірімділік" (Қарттар күніне), "Әлемге күлкі сыйла", қарттарға әлеуметтік көмек көрсету сияқты "Қамқорлық" акциясына қатысады. Іс-шаралар: "Жақындарына қамқорлықпен", "Жүректен жүрекке" тақырыбындағы сынып сағаттары, "Біз өмір сүріп жатқан әлем"; - "Мейірімділік жүректен" сурет байқауы; "Мейірімділік - асыл қасиет». Осы іс-шаралардың арқасында оқушылар мейірімді және жанашыр болуды, қиындыққа тап болған, көмекке мұқтаж адамдарға көмектесуді үйренеді. "Отан" бағыты өскелең ұрпақтың бойында қазақстандық

өзіндік сана мен мәдени бірегейлікті қалыптастыруға, азаматтық борышты, толеранттылық пен патриотизмді сақтауға, Отанға қызмет ету құндылығына, өз халқы үшін мақтанышқа, Мемлекеттік рәміздер мен мемлекеттік тілге деген құрмет сезімін қалыптастыруға ықпал етеді

"Экоәлем" бағыты балаларда экологиялық мәдениетті, материалдық құндылықтарды қорғауға, табиғи ресурстарды ұтымды пайдалануға және табиғатқа ұқыпты қарауға бағытталған қоршаған ортаға саналы қатынасты қалыптастырады. Осы бағыт аясында: "Табиғатты сақтайық" сынып сағаттары, 1-11 сыныптарда "Алтын күз" және "Қысқы пейзаж" сурет байқаулары (1-4 сыныптар), "Күзгі қиял" көкөністер мен жемістерден жасалған қолөнер көрмесі, Қоректендіргіштер мен құс үйлерін жасау және іліп қою, "Құстар күні" "Өз ағашыңды отырғыз", "Жасыл аула" эко-акциялары. Осы іс-әрекеттің арқасында оқушылар республикамыздың табиғи байлығына саналы және ұқыпты қарайды.

2024-25 оқу жылынан бастап мектебімізде "Жасыл клуб" жобасы құрылып, клуб президенті сайланып, мүшелері қабылданды. Қыркүйек айынан бастап жоспар бойынша өз жұмысын жүргізуде. Жобаның басты мақсаты-өскелең ұрпақты қоршаған ортаны қорғауға тәрбиелеу, экологиялық мәдениетті қалыптастыру.

"Салауат" бағытының мақсаты - ұйым мүшелерінің және қоршаған қоғамның салауатты өмір салтын қалыптастыру, денсаулықты сақтайтын түрлі бастамалар арқылы бұқаралық дене шынықтыру мен спортты дамыту, спорттық және өлкетану бағдарламаларын ұйымдастыру. Ашық ойындар (1-5 сыныптар), "«Егер сіз сау болғыңыз келсе" (1-5 сыныптар), "Көңілді старттар" (2-4 сыныптар), "(Ұлттық ойындардан көңілді жарыстар сағаты" (5-11 сыныптар); - т. б. "Жеті жарғы" бағыты Қазақстанның жас азаматтарының құқықтық мәдениетін, жеке, әлеуметтік, құқықтық құзыреттерін, БҰҰ Конвенциясын білу құралдары бойынша саяси сауаттылығын қалыптастыруға бағытталған "Бала құқықтары туралы", өзінің азаматтық құқықтары, міндеттері, заң алдындағы жауапкершілігі туралы. Осы бағыт аясында "Мектеп парламенті", "Жас Ұлан" балалар ұйымы, "Жас Қыран" және мектеп тәлімгері жұмыс жүргізілуде: "Мен заңға бағынатын азаматпын" (5-11 сыныптар), "Балалардың құқықтары", "Қатыгездік пен зорлық-зомбылықсыз балалық шақ" сынып сағаттары", құқық қорғау органдарының өкілдерімен профилактикалық әңгімелер (5-6,7-11

сыныптар). Мектеп парламенті оқушылар арасында өзін-өзі басқаруды дамыту мақсатында құрылған. Ол өзара көмек пен сенім, дамуға ұмтылу, барлық оқушылар тең құқылығы, ұжымдық шешім қабылдау, оқушылардың құқықтары мен мүдделерінің басымдылығы, әрбір жеке тұлғаға қатысты адамгершілік, ашықтық, еріктілік, адалдық және серіктестерді құрметтеу принциптеріне негізделген. Парламент – білім алушылардың білім беру ұйымының өзін-өзі басқаруына, оқу процесін ұйымдастыру мәселелерін шешуге қатысуының нысаны. Мектептің өзін-өзі басқаруы өз жұмысында келесі бағыттарды ұстанады: азаматтық-патриоттық, адамгершілік, ақпараттық, ұйымдастырушылық, бос уақытты өткізу. Мектеп парламентінің мүшелері мектептегі іс-шараларға белсенді түрде қатысады, жаңа нәрселерді енгізеді. Мектептің өзін-өзі басқару кеңесінің қызметі мектеп өмірін қызықты ете алатын көшбасшыларды тәрбиелеуге бағытталған. Мектептің өзін-өзі басқару ұйымы мен мектебіміздің еріктілері егде жастағы зейнеткерлерге, педагогикалық еңбек ардагерлеріне барып, үй шаруасына көмектеседі. Жас еріктілер көптеген іс-шараларды ұйымдастыруға тікелей қатысады: «Менің таңдауым - таза ауыл» акциясы (мектеп аумағына ағаш отырғызу); - Ардагерлер (ауылдағы еңбек ардагерлері) жеке үйлеріндегі қарды тазалау акциясы; -«Қамқорлық» акциясы (мектептің мұқтаж оқушыларына киім, аяқ киім, кеңсе тауарлары түрінде көмек көрсету); «Жүректен жүрекке» акциясы (жалғыз тұратын зейнеткерлерге көмек); «Жас Ұлан», «Жас Қыран» балалар ұйымдары мен мектептің өзін-өзі басқару қызметі бойынша жұмыстар мақсатты түрде жүргізіліп, оқушы тұлғасын қалыптастыруда маңызды рөл атқарады. Жүргізіліп жатқан іс-шаралар әрбір оқушының өзін-өзі басқаруына белсенді қатысуын қамтамасыз етеді, бұл бізге мектепте білім беру процесін демократиялық және ашық түрде ұйымдастыруға көмектеседі.

«Адал Ұрпақ» ерікті тобының негізгі міндеттері мектепте сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлыққа қарсы көзқарасты нығайту бойынша бастамаларды көтермелеу, сыбайлас жемқорлыққа қарсы сипаттағы іс-шараларды ұйымдастыру болып табылады. Осындай міндеттерді негізге ала отырып «Адал Ұрпақ» тобының әрбір оқу жылына күнтізбелік жоспары бекітіледі. Еліміздің алдыңғы дамыған елдер қатарына енуіне, мемлекетімізді өркендетуде болашақ ұрпаққа білім мен тәрбие бере отыра, оқушылардың биік жетістерге жететіндеріне сенімдіміз.

Мектепте сыбайлас жемқорлыққа қарсы көзқарасты нығайту бойынша бастамаларды көтермелеу, сыбайлас жемқорлыққа қарсы сипаттағы Адалдық сабақтары ай сайын өткізіледі. «Адал болу деген не?» тақырыбында сынып сағатында құнды ақпараттар жинақталды. Оқушылардың назарына адал еңбек ету керектігі, еңбек түбі-береке екені айтылып өтті. «Жемқорлық дегеніміз не?», «Біздің таңдауымыз – құқықтық мемлекет» сынды тақырыптарда әңгіме қозғады. Әр оқушы өз ойларын еркін жеткізіп, сыбайлас жемқорлыққа қарсы екендерін білдірді. «Адал және сатылмайтын еңбек бейнесі» тақырыбында сурет байқауы өткізілді. Барлық өткен іс-шаралар бойынша оқушылар жұмысы бағаланып, жүлделі орындарға ие болған оқушыларымыз марапатталды. «Адалдық – ардың ісі» атты кездесу сағаттары өткізілді.

Жалпыға бірдей құқықтық оқыту Мектепте құқық бұзушылықтың алдын алу жөніндегі жоспар құрылды. Мақсаты: мектептің қараусыздық пен құқық бұзушылықтың алдын алу және білім алушылар арасында тәртіпті нығайту, кәмелетке толмағандардың заңды құқықтары мен мүдделерін қорғау бойынша жұмысын ұйымдастыру. Оқушылар арасындағы құқық бұзушылық жоқ, алдын алуға бағытталған тәрбие және профилактикалық жұмыстар жүргізіледі; мектептің ішкі тәртіп ережесін бұзатын білім алушылар, девиантты мінез-құлқы бар білім алушыларды анықтау және мектепішілік есепте тұрған оқушылар жоқ; - үнемі әңгімелер, учаскелік қызметкерлермен бірлескен кездесулер; - отырыстарда сынып жетекшілерінің қамқорлыққа алынғандар арасындағы қараусыз қалудың, құқық бұзушылықтар мен қылмыстардың алдын алу жұмыстар жүргізіледі.

Мектепішілік бақылауда тұрған оқушылар жоқ. Барлық кәмелетке толмағандар мәдени-бұқаралық, сыныптар мен мектептердің спорттық іс-шараларына тартылады, секцияларға қатысады. Құқықтық тәрбие мен оқытудың күрделі мәселелерін шешуде, құқықтық мәдениетті қалыптастыруда құқық қорғау органдарының қызметкерлерінің қатысуы үлкен рөл атқарады. Құқық қорғау органдарымен бірлесіп мектеп ұжымы жедел профилактикалық іс-шаралар мен акцияларға қатысады: "Назар аударыңыз, балалар!", "Жасөспірім", "Құқықтық тәртіп", "Қамқор», "Түнгі қаладағы балалар» рейдтері өткізіледі. Аумақты аралау барысында мектептің білім алушылары анықталмады. Оқу жылы ішінде кәмелетке толмағандардың қылмыс мәселелері бойынша білім алушылармен

және ата-аналармен әңгімелесулер, кездесулер ұйымдастырылды. Жыл сайын кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың алдын алуы бойынша «Қарағайлы кенті ЖББ №16 мектебі» КММ-нің іс-шаралар жоспары жасалады. Көрсеткіштердің тұрақтылығы құқық бұзушылықтың алдын алу жөніндегі кеңестің, сынып жетекшілерінің, психологтың жұмысы туралы айтады. Оқудан жалтарған білім алушыларды анықтау, қаңғыбастық пен қайыр сұраудың жолын кесу, түнгі уақытта ойын-сауық орындарында, көп жиналатын орындарда балалар мен жасөспірімдердің болуына жол бермеу мақсатында рейдтер жүргізілді. Әкімшілік және қылмыстық заңнама нормаларын түсіндіру бойынша тақырыптық әңгімелер мен дәрістер ұйымдастыру мақсатында білім алушылардың құқық қорғау органдарының қызметкерлерімен кездесулері ұйымдастырылды әңгімелесулер өткізілді. Білім алушылар мектептің жарғысын, ішкі тәртібін бұзбайды. Заңсыз әрекеттердің алдын алу, қиын жағдайда жүрген білім алушыларға уақтылы көмек көрсету үшін мектепте "Сенім жәшігі" орнатылған. Ата-аналардың бала тәрбиесі үшін жауапкершілік деңгейін арттыру мақсатында мынадай іс-шаралар өткізіледі: - «Балалардағы жаман әдеттердің алдын алудағы отбасы мен мектептің байланысы» ; - «Алкогольді және басқа да психоактивті заттарды тұтынудың алдын алу» "Отбасы мен баланың буллингтің алдын алу бойынша өзара әрекеті" - жалпы мектептік ата-аналар жиналысы Құқық бұзушылықтың алдын алу бойынша жұмысты талдау мектепте кәмелетке толмағандар арасында құқыққа қайшы әрекеттердің алдын алу және білім алушылардың құқықтық мәдениетін арттыру бойынша мақсатты жұмыс жолға қойылғанын көрсетеді.

Білім алушылардың рухани-адамгершілік, азаматтық, патриоттық, көркемдік- эстетикалық, еңбек және дене тәрбиесін іске асыруды қамтамасыз ететін сабақтан тыс қызметтің әртүрлі нысандарын ұйымдастыру. Қосымша білім берудің бағыты. Біздің мектептегі қосымша білім беру жүйесі бірінші сынып оқушысынан бастап жоғары сынып оқушыларына дейін әртүрлі жас топтарына қатысуға мүмкіндік береді. Барлық үйірмелердің жұмысы балалардың шығармашылық, танымдық, физикалық қабілеттерін дамытуға ықпал етеді, еңбекқорлықтың, коммуникабельділіктің қызығушылығы мен дамуын қамтамасыз етеді, салауатты өмір салтын мектептегі спорт секциялары жүргізуге ықпал етеді. Білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қабілеттеріне байланысты өнерге, спортқа, шығармашылыққа деген қызығушылықтарын, ынта-

жігерін арттыру, эстетикалық талғамын дамытуға тәрбиелеу мақсатында мектепте төмендегідей үйірме жұмыстары жүргізіледі.

Балаларға қосымша білім беру - білім алушылардың білім алу қажеттіліктерін жан-жақты қанағаттандыру мақсатында жүзеге асырылатын тәрбиелеу мен оқыту үрдісі, үздіксіз білім беру жүйесінің ажырамас бөлігі. Балаларға қосымша білім беру жүйесі салауатты өмір салтын қалыптастыру, жеке тұлғаны өздігінен дамыту, шығармашыл, дарынды балаларды анықтау, оларға қолдау көрсету және қабілеттіліктерін дамыту, өскелең ұрпақ тәрбиесіне және олардың дарындылығын дамытуға, балалардың құқықтарын қорғауға назар аударуды күшейтуге бағытталған.

Тұлғаның жалпымәдени мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру, тұлғаның өнердегі және болмыстағы эстетикалық нысандарды қабылдау, меңгеру және бағалау әзірлігін дамыту, жеке тұлғаның белсенділігін қалыптастыру, танымдық іс-әрекет әдістерімен дағдыларын меңгерту, ақыл -ой қабілетін жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасында білім беруді кешенді жүзеге асыру үшін, білім алушылардың бос уақытын тиімді пайдалану, балалардың қызығушылығын дамыту мен дарындарға бейімділігін анықтау. Сонымен қатар, салауатты өмірге бейімдей отырып, спортқа қызығушылықтары бар білім алушыларды түрлі спорттық үйірмелерге қатыстыру.

2022-2023 оқу жылы бойынша

Үйірменің атауы	Бағыты	1-4	%	5-7	%	8-9	%
Қолөнер	Техникалық	30	52	10	13	-	-
Вокал	Көркем-эстетикалық	15	26	10	13	5	
Би	Көркем-эстетикалық	25	43	10	13	-	-
Дебат	Жалпы адамзаттық құндылық	-		-		12	19
Сурет	Көркем-эстетикалық	20	35	20	27	15	23
Шебер қолдар	Техникалық	10	17	10	13	-	
Домбыра	Көркем-эстетикалық	5	8	3	4	-	-
Жас жол инспекторы	Жол қозғалыс ережелері	-		-		10	15
Жас құтқарушы	Өмір қауіпсіздік ережелері	-		-		10	15
Баскетбол	Спорттық	-		12	16	12	19
Футбол	спорттық	-		15	20	15	23
Тоғызқұмалақ	Спорттық			10	13	10	15
Қазақша күрес	Спорттық	10	17	8	10	-	

Барлық үйірме саны: 13. Қатысатын барлық оқушы саны: 312 .
Сапа: 87,1%

2023-2024 оқу жылы бойынша

Үйірменің атауы	Бағыты	1-4	%	5-7	%	8-9	%
Қолөнер	Техникалық	20	35	20	31	10	15
Вокал	Көркем-эстетикалық	10	17	10	15	5	7
Би	Көркем-эстетикалық	30	53	15	23	-	
Дебат	Жалпы адамзаттық құндылық	-		-		16	24
Жас суретші	Көркем-эстетикалық	10	17	15	23	-	
Жас жол инспекторы	Жол қозғалыс ережелері	-		6	9,2	6	9
Жас құтқарушы	Өмір қауіпсіздік ережелері	-		6	9,2	6	9
Футбол	спорттық	-		15	23	15	22
Шашки, шахмат	спорттық	-		-		15	22
Робототехника	Техникалық	8	14	10	15	5	7,5
Домбыра	Көркем-эстетикалық	9	16	5	7	-	
Қазақша күрес	спорттық	10	17	15	23	10	15
Дзюдо	спорттық	5	8	6	9,2	6	9

Барлық үйірме саны: 13. Қатысатын барлық оқушы саны: 319 .
Сапа: 89,1 %

2023-2024 оқу жылы бойынша

Үйірменің атауы	Бағыты	1-4	%	5-7	%	8-9	%
Қолөнер	Техникалық	15	26	10	15	6	9
Вокал	Көркем-эстетикалық	10	17	10	15	-	
Би	Көркем-эстетикалық	30	52	20	31	6	9
Хор	Көркем-эстетикалық	15	26	15	20	-	
Дебат	Жалпы адамзаттық құндылық	-		-		12	19
Жас жол инспекторы	Жол қозғалыс ережелері	-		6	9,2	6	9
Жас суретші	Көркем-эстетикалық	10	17	10	15	-	
Домбыра	Көркем-	5	8	7	11	-	

	эстетикалық						
Робототехника	Техникалық	4	7	4	6	2	30
Футбол	спорттық	-		15	20	15	22
Волейбол	спорттық	-		15	20	15	23
Үстел теннисі	спорттық	-		10	15	8	12
Қазақша күрес	спорттық	6	10	12	16	10	15
Дзюдо	спорттық	6	10	6	9,2	-	-

**Барлық үйірме саны: 14. Қатысатын барлық оқушы саны: 321 .
Сапа: 94,1 %**

Үйірме жұмыстары қыркүйек айында бөлініп, уақыты белгіленіп, жоспары бекітіледі.

Үйірме жұмыстарын жүргізудегі жетекшілердің негізгі мақсаты білімалушылардың шығармашылық қабілеті мен өзіндік іс-әрекетін жан-жақты дамыту, бос уақыттарын тиімді ұйымдастыруға шыңдау болғандықтан ,оны ұйымдастыру мен жүргізуде үнемі жауапкершілік танытып отыру керек.

Үйірме жұмысы кестеге сәйкес жүргізіліп, түрлі мерекелік күндерге байланысты тақырыптық көрмелер, сайыс-конкурстар ұйымдастырылып, өткізіледі, қатыстырылады. Үйірмеге қатысушы білімалушыларды техникалық қауіпсіздіктермен таныстыру жұмыстары ұстаздар тарапынан жүзеге асырылып отырады. Білімалушыларды өнерге бейімдейтін, баулитын ерекше өнер түрін үйренуге қызығушылығы өте жоғары екендігі байқалады. Білімалушыларымыз үйірмелерге қатыса отырып, аудандық, облыстық, республикалық сайыс-конкурстарға, спорттық іс-шараларға қатысып жүлделі орындар алып, диплом, медальдармен марапатталды.

Атап айтқанда, Астана қаласында өткен XXIII халықаралық көп жанрлы «**UniStar-Astana**» би байқауынан 3-ші орын дипломмен, 1-наурызда Қарағанды қаласында өткен «Әнім саған, Қарағанды!» эстрадалық ән орындаушылар байқауына «**TOMIRIS**» триосы қатысып, дипломант атанып, алғыс хаттармен марапатталды. 9-наурыз Астана қаласында халықаралық «Бала шабыты» байқауынан «Звездопад» балалар сайысынан «**Балдаурен**» бишілер тобы «**Белес**» биімен 2 орын, 23-наурыз Түркістан қаласында өткен «Қазақстан таланттары» байқауынан «**Шұғыла**» мен «**Испан биі**» Гран-при, «**S-Art**» би тобы «**До,ре,ми**» биімен 2-орын иеленсе, вокал үйірмесінің қатысушысы Исабай Мансұр «Мен қазақтың баласымын» әнімен 2-орын, «**TOMIRIS**» триосы «Отан» әнімен Гран-при орындарын ұтып алды. 30-мамырда Түркістан қаласында өткен халықаралық хореографиялық «Шалқыма» конкурсынан «**S-Art**» би тобы «Тауыс» биімен 2-орын, «**До,ре,ми**» биімен Үздік би номинациясы бойынша 2-орын алып келді. Би және вокал үйірмесінің жетекшісі: Рақымжан Сара Саматқызы.

«**Жас суретші**» үйірмесінен «Ашық алаң» зияткерлік орталығының ұйымдастыруымен өткен республикалық «**Бояулар құпиясы**» байқауынан Құрманғали Бекарыс 1-орын, Серік Медина 1-орын алып,

дипломмен марапатталды. «Қарқаралы – Арқадағы Гүлстан» атты қашықтықтан өткізілген «Бейнелеу өнері» байқауынан Құрманғали Бекарыс 1 дәрежелі дипломмен марапатталды. «Тәуелсіздікке тарту» атты кентаралық сурет байқауынан Егінбай Дамир және Қаппас Айша «Үздік сурет» номинациясы бойынша 1 дәрежелі Дипломмен марапатталды. Жетекшісі: Аубакиров Бахтияр Курманғалиевич. 5-ақпан аудандық «IX ROBOLAND 2024» фестивалінен «Космос» командасы қатысып, Алғыс хатпен марапатталды. Республика күніне орай шашки, шахмат жарысы ұйымдастырылып, Бесбай А 1-орын, Серік А 2-орын, Жаңабай А 3-орын алып, мадақтама қағаздарымен марапатталды. 2023-24 оқу жылы Қарқаралы ауданы Қарабұлақ аулында өткен волейбол жарысынан Мақан Аружан «Үздік ойыншы», Жанабай Ақниет «Үздік қорғаушы» номинациясымен мадақтамамен иеленді. Жетекшісі: Кусайнов Ардак Саятович. 30-қаңтар күні Қарқаралы қаласында **дебаттан** пікірсайыс турнирі болып, Нұролла Аяжан мен Әбен Айғаным 2 орын иеленді. Аудандық пікірсайыс турнирінде Мақсұт Нұрайыммен Егімбай Ислам жұптық құрамасы 1 орынға ие болды. Үйірме жетекшісі: Жумашев Адил Кажыбаевич. Футболдан «Тәуелсіздік күніне» орай аудандық жарыстан чемпион болып 2 орын, 3-орын иеленсе, волейболдан қыздар құрамасы ойнап облыстық жарыстан 1 орын алды. Жетекшісі: Зәрубәев Сайранбек Боранбайұлы.

Қорыта айтқанда, барлық үйірме жетекшілері жеке тұлғаны жан-жақты дамытуда үйірме жұмыстарын жоспарлы жүргізе отырып, өздігінен бақылау жүргізуге, шығармашылыққа жетелейтін, өздігінен іздене алатын және шымыр, дені сау салауатты азамат дайындауда жауапкершілікпен жұмыс жасауда. Бұл жүргізілген жұмыстардың нәтижесінде білімалушылар өз бетінше жұмыс істеуге дағдыланады, болашақта өмірден өз орнын табуға талпынады .

Қорытынды: мектептің тәрбие жұмысын қанағаттанарлық деп тану, патриоттық тәрбиенің нысандарын белсендіру, оқушылар мен ата-аналарды әлем мәдениетіне, ғылымға, өнердің түрлі салаларына, ұлттық салт-дәстүрлерге, сыныптық және қоғамдық іс-шараларға қатысу арқылы баулу.